

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu **Okresního soudu v Bruntále** na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi ním a **Krajským soudem v Ostravě**, za účasti žalobců **S. a M. K.**, zastoupených Mgr. René Gemmelem, advokátem se sídlem v Ostravě - Fryštátu, K. Sliwky 34, a další účasti **1) A. K.**, a **2) Krajského úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem v Ostravě, 28. října 117, o zřízení věcného břemene, o žalobě vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 7 Nc 121/2004,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí bývalého Okresního úřadu Bruntál ze dne 3. září 2001, čj. RR-1198/01/Ká, o zřízení věcného břemene, **je** soud v občanském soudním řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 10. 9. 2008 zvláštnímu senátu, zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Okresní soud v Bruntále domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) cit. zákona mezi ním a Krajským soudem v Ostravě ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 7 Nc 121/2004, týkající se zřízení věcného břemene.

Z předložených soudních spisů vyplynuly následující pro rozhodnutí významné skutečnosti:

Městský úřad Krnov rozhodnutím ze dne 23. 4. 2001, čj. 00/9061/RM/SÚ/Li, zamítl návrh na vyvlastnění práva odpovídajícího věcnému břemeni omezení vlastnického práva v něm označených pozemků k tíži jejich vlastníka A. K., a to právo chůze a jízdy přes tyto pozemky ve prospěch žalobců jako vlastníků pozemků zde rovněž označených, pro přístup a příjezd k těmto pozemkům a stavbám na nich.

Bývalý Okresní úřad Bruntál, jehož nástupcem se stav Krajský úřad Moravskoslezského kraje (čl. CXVII, bod 1 a čl. LXX, bod 13 zákona č. 320/2002 Sb.)

rozhodnutím ze dne 3. září 2001, čj. RR-1198/01/Ká, odvolání žalobců zamítl a napadené rozhodnutí Městského úřadu v Krnově potvrdil.

Žalobu, kterou žalobci proti tomuto rozhodnutí podali u správního soudu posléze Krajský v Ostravě usnesením ze dne 29. ledna 2004, čj. 22 Ca 197/2003 – 42, odmítl s tím, že žaloba je podle § 68 písm. b) s. ř. s. nepřijatelná. Současně žalobce poučil, že mohou do jednoho měsíce od právní moci usnesení podat žalobu podle části páté o. s. ř. u Okresního soudu v Bruntále.

Řízení o žalobě, kterou žalobci ve smyslu uvedeného poučení podali, Okresní soud v Bruntále usnesením ze dne 13. září 2007, čj. 7 Nc 121/2004 – 94, zastavil, dospěv s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, čj. 4 As 47/2003 – 50, zveřejněné pod č. 448/2005 Sb. rozhodnutí NSS, k závěru, že přestal být v průběhu řízení věcně příslušným k projednání žaloby, o níž přísluší rozhodnout soudu ve správním soudnictví a žalobce v tomto směru poučil. V této skutečnosti spatřoval neodstranitelnou překážku řízení, jež má za následek jeho zastavení (§ 104b odst. 1 o. s. ř.).

Krajský soud v Ostravě k odvolání žalobců i žalovaného usnesením ze dne 31. března 2008, čj. 57 Co 707/2007 – 106, usnesení okresního soudu změnil tak, že se řízení nezastavuje. Okresnímu soudu vytkl, pokud dospěl k závěru, že není věcně příslušným, neměl postupovat podle § 104b o. s. ř.s, nýbrž v souladu s ustanovením § 104c o. s. ř. věc předložit zvláštnímu senátu k rozhodnutí o věcné příslušnosti.

Za tohoto stavu podal Okresní soud v Bruntále návrh, v němž popírá svoji věcnou příslušnost jednak proto, že rozhodnutí o vyvlastnění práva odpovídajícího věcnému břemeni je rozhodnutím ve veřejnoprávní záležitosti „a za té situace do 31. 12. 2006 náležel přezkum takového rozhodnutí do správního soudnictví a měl ho řešit příslušný správní senát Krajského soudu v Ostravě“ a dále proto, že podle zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, zanikla příslušnost správních soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění ve správním soudnictví a k tomuto řízení jsou příslušny soudy v občanském soudním řízení, a to v prvním stupni soudy krajské, které pak postupují procesně podle části páté o. s. ř. Navrhl, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušným k projednání dané věci je krajský soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Podle dosavadní rozhodovací praxe zvláštního senátu rozhodnutí o vyvlastnění nemovitostí nebylo posuzováno jako rozhodnutí ve věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů ve smyslu § 7 o. s. ř.; z toho vyplynul závěr, že rozhodnout o takové věci přísluší soudu ve správním soudnictví (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 5. května 2005, čj. Konf 81/2004 – 12, uveřejněné jako č. 448/2005 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Dne 1. ledna 2007 však nabyl účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), upravující podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem, poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jakož i zrušení odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a navrácení těchto práv jejich dosavadnímu nositeli /§ 1 odst. 1 písm. a), b) c) cit. zákona/.

Část sedmá zákona o vyvlastnění pak upravuje projednání vyvlastnění v řízení před soudem v ustanovení § 28 odst. 1 tak, že k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o § 244 až 250l o. s. ř. – je v prvním stupni příslušný krajský soud. Tato úprava – jakkoli v rozporu s převažujícím názorem na veřejnoprávní charakter expropriačního aktu – tedy výslovně svěřuje projednání vyvlastnění řízení před soudem v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., upravující řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, v ustanoveních § 244 až § 250l.

V části osmé zákona o vyvlastnění obsahující společná, přechodná a závěrečná ustanovení, předepisuje ustanovení § 30, že nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v občanském soudním řízení ve věcech vyvlastnění podle občanského soudního řádu. Jinou úpravu v tomto ohledu zákon neobsahuje; to znamená, že počínaje dnem 1. 1. 2007 náleží rozhodování v těchto věcech soudům v občanském soudním řízení bez ohledu na to, že sám vyvlastňovací akt byl vydán před tímto datem.

Z uvedeného plyne, že ve věcech vyvlastnění se v soudním řízení od uvedeného data postupuje podle občanského soudního řádu v občanském soudním řízení. Zvláštní senát, který rozhoduje podle aktuálního právního stavu, proto vyslovil, že rozhodnout ve věci přísluší soudu v občanském soudním řízení.

Ke shodnému závěru dospěl Zvláštní senát již v usnesení ze dne 8. června 2007, čj. Konf 4/2007 – 6.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro stany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány /§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s./ i soudy. Okresní soud v Bruntále proto postoupí věc k dalšímu řízení Krajskému soudu v Ostravě rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu